

WOJEWÓDZKI KONKURS HUMANISTYCZNY DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
2010/2011

ETAP REJONOWY

Drogi Uczestniku!

Test zawiera pytania z kilku humanistycznych dziedzin. Prosimy Cię, abyś uważnie przeczytał teksty i polecenia do nich a następnie wykonał wszystkie zadania. Masz na to 60 min. Powodzenia!

TEKST ŹRÓDŁOWY I

My z niego wszyscy

Twórczość Mickiewicza oparła się działaniu czasu i do dziś stanowi niewyczerpane źródło inspiracji, a wielki romantyk jest ciągle olbrzymim autorytetem. Bardzo trafnie znaczenie Mickiewicza dla Polaków określa poeta Tadeusz Różewicz, porównując jego twórczość do chleba, którym karmi się cały naród:

Chleb

który żywi i zachwyca

który się w krew narodu zmienia

poezja Mickiewicza

Tadeusz Różewicz, *Chleb*

1. Wyjaśnij, jak rozumiesz podane związki wyrazowe.

3p.

a) oparł się działaniu czasu.....

b) źródło inspiracji.....

c) olbrzymi autorytet.....

2. Wymień dwa polskie symbole narodowe.

1p.

.....

3. Wyjaśnij znaczenie środków stylistycznych.

3p.

Poezja Adama Mickiewicza jest jak:

a) chleb który żywi.....

b) chleb który zachwyca.....

c) chleb który się w krew narodu zmienia

.....

4. Użyte przez T. Różewicza środki stylistyczne to

1p.

TEKST ŹRÓDŁOWY II

Adam Mickiewicz - Zając i żaba

Szarak, co nieraz bywał w kłopotach i trwogach,

Nie tracąc serca, póki czuł się rączy¹,

¹ rączy - szybki

Teraz podupadł na nogach,

Poczuł, że się źle z nim skończy.

Więc jęknął z głębi serca: "Ach, nie masz pod słońcem
Lichszego powołania jak zostać zającem!

Co mię² w dzień pies, lis, kruk, kania

² mię - mnie

I wrona,

Nawet i ona

Jak chce, tak gania.

A w noc, gdy drzemię, oko się nie zmruża,

Bo lada komar bzyknie przez siatki pajęczce,

Wnet drży me serce zajęcze,

Tchórzac tchórzliwiej od tchórza.

Zbrzydło mi życie, co jest wiecznym niepokojem,

Postanowiłem dziś je skończyć samobojem³.

³ samobojem - samobójstwem

Żegnaj więc, miedzo, lat mych wiosnianych kolebko!

Wy, kochanki młodości, kapusto i rzepko,

Pożegnalnymi łzami dozwólcie się skropić!

Oznajmuję wszem wobec, że idę się topić!"

Tak z płaczem gdy do stawu zwraca skoki⁴ słabe,

⁴ skoki – zajęcze nogi

Po drodze stąpił na żabę.

Ta mu, jak raca, drgnąwszy spod nóg szusła

I z góry na łeb w staw plusła.

A zając rzekł do siebie: "Niech nikt nie narzeka,

Że jest tchórzem, bo cały świat na tchórze stoi;

*Każdy ma swoją żabę, co przed nim ucieka,
I swojego zająca, którego się boi."*

5. Ten utwór A. Mickiewicza jest bajką. Wymień dwie cechy świadczące o tym.

.....
.....

2p.

6. Wypisz z bajki dwa cytaty, które przekonują, że zając chce się pożegnać ze światem.

.....
.....
.....

1p.

7. Napisz tekst, w którym zając wyjaśnia, dlaczego idzie nad staw.

(narrator w 1. osobie, 3 - 4 zdania)

6p.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Wyjaśnij sens morału bajki.

2p.

.....
.....
.....

9. Określ części mowy:

3p.

a) tchórz.....

b) stchórzyc.....

c) tchórzliwie.....

10. Ułóż dwa zdania z podanymi związkami frazeologicznymi tak, by oddać ich przenośne znaczenia.

2p.

zajęcze serce; robota nie zając, nie ucieknie

.....
.....
.....
.....

11. Wypisz trzy różne środki stylistyczne z wiersza i nazwij je. 3p.

przykład środka stylistycznego	nazwa

TEKST ŹRÓDŁOWY III

Adam Mickiewicz był w Wielkopolsce bardzo popularny. W 1828 roku ukazało się pierwsze wydanie poznańskie całej jego dotychczasowej twórczości. Tutaj, w Łukowie pod Obornikami, mieszkał jego brat Franciszek. W sierpniu 1831 Mickiewicz starał się przedostać do zaboru rosyjskiego, by uczestniczyć w powstaniu. Po nieudanej próbie przejścia przez granicę przebywał w Wielkopolsce do lutego 1832 roku. W 1859 roku w Poznaniu przy ul. Święty Marcin odsłonięto pierwszy na ziemiach polskich pomnik poety.

12. Uzupełnij zdanie. 1p.

Państwa, które dokonały rozbioru Polski, to:

.....

13. W jakim powstaniu chciał wziąć udział Mickiewicz? 1p.

.....

14. Na podstawie Tekstu III uzasadnij, że Adam Mickiewicz był wielkim autorytetem dla Wielkopolan. Wykorzystaj dwie informacje. 3p.

.....

.....

.....

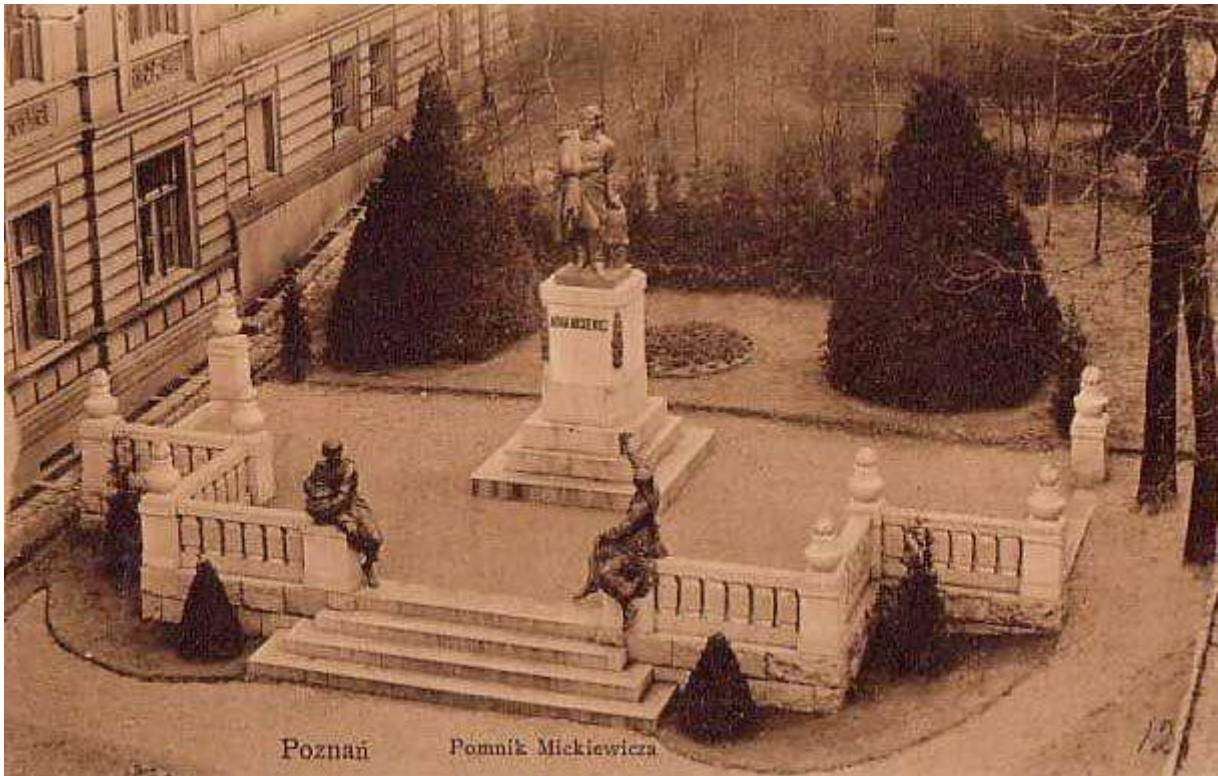
.....

.....

.....

.....

15. Opisz zamieszczoną ilustrację. 8 p.

Pomnik Adama Mickiewicza w Poznaniu przy ul. Święty Marcin po przebudowie w 1904 r.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

łącznie: 40 pkt.